

Kompostering i skolehagen

Kompostering i skolehagen

Sted: Skolehage, drivhus, benker og bord

Tema: Barna lærer om kompostering og hvordan planterester og annet organisk avfall brytes ned og blir til jord igjen, som kan brukes i plantekassene i hagen.

Utstyr og materiell

- Kurver eller bøtter til å samle organisk materiale
- Hageverktøy for å vende komposten
- Kompostbinge (hvis tilgjengelig) eller en enkel kompostbeholder

Tilknytning til måltider

Matpause i skolehagen (30 minutter)

- **Naturlig måltid:** Bruk måltidet som en mulighet til å diskutere hvordan vi kan redusere matavfall og kompostere matrester. Barna kan delta i å samle fruktskrell og annet som skal legges i komposten etter måltidet.
- **Fellesrefleksjon:** Mens barna spiser, kan dere snakke om hvordan maten deres også kan bli til jord, og hvordan vi kan bruke denne jorden til å dyrke nye planter.

Gjennomføring av aktiviteten

Introduksjon (15 minutter):

- **Samtale om kompostering:** Start med å forklare barna hva kompostering er, og hvorfor det er viktig. Diskuter hvordan planterester, frukt- og grønnsaksskrell, og annet organisk materiale brytes ned til jord, som vi kan bruke til å dyrke nye planter.
- **Forklar oppgaven:** Barna skal hjelpe til med å lage og vedlikeholde en kompostbinge i skolehagen. De får lære hva som kan og ikke kan komposteres, og hvordan de kan bidra til komposteringsprosessen.

Samling av materialer og etablering av kompostbinge (30 minutter):

- **Innsamling av materialer:** Barna får kurver eller bøtter for å samle organisk materiale fra hagen, som blader, gress, og planterester. De kan også bruke frukt- og grønnsaksskrell fra måltidene.
- **Samarbeid:** Barna hjelper til med å legge lagene av materiale i kompostbingen, og lærer hvordan riktig blanding av "brune" (tørre blader, kvister) og "grønne" materialer (ferske planterester, gress) bidrar til nedbrytningen.

Vende komposten og observere prosessen (30 minutter):

- **Vend komposten:** Etter at komposten er startet, hjelper barna til med å vende materialene for å tilføre luft. Forklar hvordan luft bidrar til at komposten brytes ned raskere.
- **Observasjon:** Barna får følge med på hvordan komposten endrer seg over tid, og kan registrere hvordan den brytes ned.

Forlag til videreføring

- Barna kan følge komposteringen over flere uker eller måneder, og dokumentere hvordan komposten brytes ned. De kan også hjelpe til med å bruke den ferdige jorden i plantekassene når den er klar

Refleksjonsspørsmål

- Hva kan vi kompostere, og hva kan vi ikke kompostere?
- Hvorfor er kompostering viktig for hagen vår?
- Hvordan hjelper luft og vann til å bryte ned komposten raskere?
- Hvordan kan vi bruke komposten når den er ferdig?
- Hva kan vi gjøre for å bruke mindre ressurser og redusere avfall?

Kompostering i skolehagen

Formål og verdigrunnlag fra rammeplanen

Barndommens egenverdi:

Komposteringen gir barna en praktisk opplevelse av naturens kretsløp, der de får være med på en morsom og meningsfull aktivitet. De opplever mestring gjennom å se hvordan planterester blir til ny jord, og får en følelse av å bidra til noe viktig.

Bærekraftig utvikling:

Aktiviteten lærer barna om bærekraft og hvordan vi kan redusere avfall ved å kompostere organisk materiale. De får en praktisk forståelse av hvordan vi kan bruke naturens ressurser på en ansvarlig måte, og hvordan vi kan skape et kretsløp i hagen

Trygghet, omsorg og trivsel:

Aktiviteten legger til rette for et trygt og omsorgsfullt miljø der barna lærer å ta vare på naturen og hverandre. Ved å samarbeide om komposteringen, utvikles gode relasjoner mellom barna, og de får støtte fra de voksne i prosessen

Tips til de voksne

Enkel introduksjon til kompostering:

- Forklar barna hvordan organisk materiale brytes ned til jord. Vis konkrete eksempler på hva som kan komposteres, som grønnsaksrester og blader.

La barna delta aktivt:

- La barna samle komposterbart materiale som planterester og jord fra hagen. Alle kan bidra ved å tilsette forskjellige typer avfall i komposten.

Vis sammenhengen med bærekraft:

- Snakk om hvordan kompost bidrar til et miljøvennlig kretsløp. Dette hjelper barna å forstå hvordan de kan ta vare på naturen.

Oppmuntre til utforskning:

- La barna se nærmere på komposteringen over tid. Hva skjer med materialet? Hvordan endres lukten, fargen, og teksturen?

Vis at insekter også hjelper:

- Inkluder læring om insektene som hjelper med komposteringen, som mark og biller. Dette gir en konkret forståelse av nedbrytningsprosessen.

Inkluder alle i prosessen:

- Gi barna ansvar som å legge til nytt materiale eller vende komposten. Dette gir dem eierskap til prosessen.

Knyt til fremtidige prosjekter:

- Forklar at komposten en dag vil bli brukt i plantekassene deres. Dette gir dem noe konkret å se frem til i hagen.

Mangfold og inkludering:

Alle barn, uansett bakgrunn eller funksjonsnivå, kan delta i komposteringen. Det finnes mange ulike oppgaver som alle kan bidra til, som å samle planterester, vende komposten eller observere nedbrytningsprosessen. Aktiviteten kan tilpasses den enkeltes interesser og ferdigheter

Skaperglede, engasjement og utforskertrang:

Barna får utforske hvordan kompostering fungerer og bruke sin skaperglede til å lage kompost som hjelper hagen å vokse. De får stille spørsmål og eksperimentere med hvilke materialer som brytes ned raskest.